Eierstrategi for Grenland Brann og redning IKS, org. nr.: 925 739 251

1. Selskapets formål

Selskapets formål er å ivareta de plikter og oppgaver som eierkommunene er pålagt etter lover og forskrifter om brann- og redningsspørsmål. Plikter og oppgaver knyttet til lov og forskrift om kommunal beredskapsplikt ivaretas av GBR for Porsgrunn og Bamble kommuner. For Skien, Drangedal og Kragerø kommuner opprettholdes kommunal beredskapsplikt og oppgaver som tidligere, og ivaretas gjennom kommunens egne beredskapskoordinatorer. Kommunene har til enhver tid et selvstendig ansvar for å oppfylle krav angitt i lover og forskrifter om kommunal beredskapsplikt.

Eierkommunene må delegere nødvendig myndighet til selskapet. Hvert kommunestyre må treffe sitt selvstendige delegasjonsvedtak hvert fjerde år, og har også ensidig anledning til å trekke det tilbake eller begrense myndigheten, jf. kommuneloven.

Selskapet kan inngå samarbeidsavtaler med kommuner, andre selskaper og virksomheter.

Selskapet skal være vertsbrannvesen og levere tjenester til Kommunalt oppgavefellesskap for klima- og miljøberedskap i Telemark.

Selskapet kan påta seg andre arbeidsoppgaver eierne og selskapet måtte bli enige om. Følgende krav og hensyn skal være styrende for slik virksomhet:

- Virksomheten må ikke gå ut over kapasiteten til å dekke GBR sine kjerneoppgaver.
- Virksomheten må ikke gå ut over brannvesenets habilitet når det gjelder forvaltningsoppgaver (tilsyn med særskilte brannobjekter, tillatelser til lagring av brannfarlig vare osv.).

Henvendelser fra statlige myndigheter når det gjelder GBR sin virksomhet skal refereres til eierkommunene i egenskap av ansvarlige instanser etter lovverket.

Selskapet skal til enhver tid være et fullverdig, operativt brann- og sikkerhetsforetak som ikke på noe tidspunkt, helt eller delvis, kan omgjøres til et bestillerselskap.[1]

2. Selskapets organisasjonsform

Et IKS er et interkommunalt selskap hvor hver av deltakerne hefter for sin prosentvise andel, jfr. IKS-loven. I denne deltaker-/eierstrategien omtales konsekvent deltaker som «eier» for å forenkle ordbruk blant ulike selskapsformer og sammenheng med kommunens eiermelding.

3. Mål med eierskapet

Målet med kommunen(e)s eierskap er sørge for forebyggende og beredskapsmessige oppgaver etter loven på en effektiv og sikker måte. Ved samarbeid og koordinert innsats på tvers av kommunegrensene, ønsker kommunene å sikre god samfunnssikkerhet for befolkningen og en effektiv ressursutnyttelse gjennom stordriftsfordeler.

[1] Fra selskapsavtalen, vedtatt i eierkommunenes by- og kommunestyrer høsten 2024

4. Formålet med eierstrategien

Formålet med eierstrategi for Grenland brann og redning IKS er å gi klare, langsiktige mål og forventinger overfor selskapet. Eierstrategien gir grunnlag for en aktiv oppfølging av verdiene og verdiskapingen som ligger i selskapet, samt sikre en mest mulig kostnadseffektiv drift.

4.1.Eiersituasjon

Eieransvaret i selskapet er fordelt slik på eierne:

Skien kommune	45,4 %
Porsgrunn kommune	29,7 %
Bamble kommune	11,4 %
Kragerø kommune	8,4 %
Drangedal kommune	3,3 %
Siljan kommune	1,9 %

4.2.Deltakere i eierstrategien

Skien kommune vedtok eierstrategien i bystyresak 29/26
Porsgrunn kommune vedtok eierstrategien i bystyresak 45/26
Bamble kommune vedtok eierstrategien i kommunestyresak 30/26
Kragerø kommune vedtok eierstrategien i kommunestyresak 114/26
Drangedal kommune vedtok eierstrategien i kommunestyresak 17/26
Siljan kommune vedtok eierstrategien i kommunestyresak 10/26

Det betyr at 100 % av eierne har vedtatt eierstrategien.

5. Resultatmål

Grenland brann og redning IKS er et selskap hvor det overordnede målet er bærekraftig og mest mulig effektiv oppnåelse av sektorpolitiske mål. Det betyr at selskapet skal ha mest mulig effektiv drift. Det stilles derfor først og fremst effektiviseringsmål overfor selskapet.

Effektviseringsmål

Det settes følgende effektiviseringsmål. For selskapet betyr det et «følg-eller-forklar»-prinsipp i tråd med NUES[2].

1. Netto driftsutgifter per innbygger til KOSTRA-funksjon 338 og 339 skal ikke være høyere enn den respektive kommunes KOSTRA-gruppe.
2. Netto driftsutgifter per innbygger til KOSTRA-funksjon 338 og 339 for GBR IKS bør være lavere enn gjennomsnittet for landet for sammenlignbare brannvesen. Sammenligning gjøres med brannsamarbeid som har rimelig likt risikobilde, demografi, geografi og samarbeidsform. Eventuelt kan sammenligning gjøres med alle brann-IKS'er eller alle landets brannsamarbeid.
3. Oppfyllelse av antall lovpålagte stillinger i henhold til brann- og redningsvesenforskriften og gjeldende brannordning

6. Samfunnsansvar

Offentlig eide selskaper har et spesielt ansvar for å operere på en måte som også tar hensyn til sosiale og miljømessige aspekter. Derfor har eierne forventninger til at selskapene tar samfunnsansvar innen bærekraftige anskaffelser, herunder Skiensmodellen og

[2] Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse – nues.no

menneskerettigheter, FNs bærekraftsmål, klimaregnskap, samt hensyntar naturrisiko, mangfold og økosystemer i sin virksomhet.

Det forventes at selskapet selv utarbeider egne retningslinjer tilpasset sin virksomhet og sitt samfunnsansvar knyttet til:

FNs bærekraftsmål
Eierne forventer at følgende mål omtales:

- Likestilling (5.1 og 5.5)
- Lik lønn for likt arbeid (8.5)
- Arbeiderrettigheter, arbeidsmiljø, arbeidsintegrering (8.8)
- Likeverd (10.2)
- Miljø (12.4, 12.5, 12.6 og 12.7)
- Antikorrupsjon, medvirkning (16.5, 16.6 og 16.7)

Klimaregnskap
Eierne forventer at:

- Selskapet identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til klima og integrerer dette i selskapets strategier.
- Selskapet setter mål og iverksetter tiltak for reduksjon i klimagassutslipp på kort og lang sikt, og rapporterer om måloppnåelse. Målene er vitenskapsbaserte der dette er tilgjengelig.
- Selskapet rapporterer på direkte og indirekte klimagassutslipp og klimarisiko, og benytter anerkjente standarder for rapportering på klimagassutslipp og klimarisiko.

Naturrisiko, naturmangfold og økosystemer
Eierne forventer at:

- Selskapet identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til natur og integrerer dette i selskapets strategier.
- Selskapet setter mål og iverksetter tiltak for å redusere egen negativ påvirkning og øke positiv påvirkning på naturmangfold og økosystemer, og rapporterer om måloppnåelse.
- Selskapet benytter anerkjente standarder for rapportering av naturrisiko og påvirkning på naturmangfold og økosystemer.

Etiske retningslinjer
Eierne forventer at selskapet har utarbeidet sine egne etiske retningslinjer.

Meroffentlighet
Eierne forventer at selskapet praktiserer prinsippet om meroffentlighet så langt det er forenlig med selskapets virksomhet. Med meroffentlighet menes at selskapet skal vurdere å gi innsyn i dokumenter som i utgangspunktet faller inn under unntaksreglene i offentlighetsloven. Taushetsbelagte opplysninger er unntatt offentlighet.

7. Selskapets ledelse - Valg av styrerepresentanter og styrets sammensetning

Styret velges slik det fremgår av selskapsavtalen.

Styret skal være kjennetegnet av kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra selskapets egenart og formål.

Om ikke annet fremgår av selskapsavtalen skal styret som kollegium ha erfaring og kompetanse innenfor følgende områder:

1. Kunnskap om selskapets virksomhet, herunder formål, forretningsområder, lovgiving/forskrifter, strategi, avtaler mv.
2. Bransjekunnskap, herunder kunnskap om trender og utviklingstrekk innenfor bransjen samt kunnskap om konkurrerende virksomheter.
3. Spesialkompetanse og erfaring innenfor områder som jus, økonomi/finans/regnskap, risikostyring, markedsføring, HMS, tekniske fag mv.
4. Ledelseserfaring og kompetanse knyttet til organisasjonsmessige endringsprosesser.
5. Kompetanse og erfaring knyttet til offentlig forvaltning.
6. Kompetanse og erfaring knyttet til styrearbeid.

Det skal være minimum 40% kjønnsbalanse i styret.

8. Eiers forventninger til styrets arbeid

Styret skal føre kontroll og formulere strategier, fatte vedtak og legitimere og representere virksomheten utad, samt tegne selskapet.

Styret har ansvar for forvaltning av selskapet i tråd med selskapsavtalen og eiers interesser uttrykt gjennom vedtak i representantskapet.

Styret er ansvarlig for å organisere virksomheten, ansette daglig leder og føre tilsyn med daglig ledelse og selskapets virksomhet. Styret har ansvar for å følge opp eiers forventninger til selskapet, som er gitt ved denne eierstrategien og øvrige vedtak i representantskapet.

Styret skal ivareta den strategiske ledelsen av selskapet innenfor de rammer som er gitt av eier gjennom selskapsavtalen. Styret skal være en viktig diskusjonspartner og støttespiller til ledelsen i større saker.

Styret skal:

- Fastsette styreinstruks og instruks for daglig leder med særlig vekt på en klar ansvars- og oppgavefordeling mellom styre og daglig eier.
- Foreta en egenevaluering hvert år.
- Vurdere behovet for ekstern styreopplæring. Nye styremedlemmer skal gis opplæring i ansvar, oppgaver og rollefordeling. Styreopplæringen skal være tilpasset eiernes kommunale verdigrunnlag.
- Gjennomføre egne styreseminarer om roller, ansvar og oppgaver.
- Fastsette en årlig plan, herunder møteplan, for sitt arbeid med vekt på mål, strategi og gjennomføring.
- Gi en samlet redegjørelse for selskapets styring og ledelse i en årsrapport, samt årlig rapportering til eier innen 1. juli hvert år vedrørende oppfølging av den selskapsvise eierstrategien.

Sørge for å oversende representantskapsdokumenter til eierne minst seks uker før siste by-/kommunestyremøte før det representantskapsmøtet som skal behandle representantskapsdokumentene, dersom det kreves en eierbeslutning i by-/kommunestyremøtet før representantskapet.

9. Dialog med eier

Representantskapsmøter

I henhold til IKS-loven er det gjennom representantskapet at eierne utøver den øverste myndighet i selskapet. Derved er det gjennom representantskapet at eierne gir sine føringer og beslutninger overfor selskapet. Dette sikrer dokumenterbare i eierbeslutninger.

Eiermøte

I tillegg til formelle representantskapsmøter, kan det gjennomføres løpende eiermøter mellom selskapene og eier. Innspill fra eier ved eiermøter vil imidlertid være å betrakte som anbefalinger til selskapets styre og administrasjon, og ikke som eierbeslutninger, som må vedtas i representantskapsmøter.
Eiermøter kan foregå med by-/kommunestyremøte, formannskap, ordfører eller en gruppe bestående av ordfører, varaordfører og opposisjonsleder. Kommunedirektøren kan alltid delta på eiermøter.
På forespørsel fra eierne plikter styrets leder og/eller daglig leder å presentere selskapet i eiermøte.

Som en variant av et eiermøte kan det gjennomføres kontaktmøter mellom selskapets administrasjon og eiernes administrasjon, hvor hovedformålet er å utveksle innspill knyttet til budsjettprosessen.

Likebehandling

Eierne forventer at selskapet behandler alle eiere likt. Det motsatte av likebehandling er forskjellsbehandling. Forskjellsbehandling kan være at deler av eierne, agerer med bakgrunn i kunnskap om selskapet som ikke er kjent for andre eiere. I tillegg kan forskjellsbehandling være at eierne utøver eiermakt gjennom andre kanaler enn representantskapet. En del av styrets ansvar er å påse åpenhet og likebehandling mot alle eiere.
I tillegg er det ønskelig å samordne eiernes interesser, holdninger til retning og utvikling av selskapet. Disse interessene samordnes i foreliggende eierstrategi. Dette motvirker ulike styringssignaler overfor selskapet.

10. Rapportering til eier

Basert på siste regnskapsår skal selskapet, innen den 01.07 hvert år, sende en skriftlig kortfattet rapport til eier som minst omhandler:

- Selskapets virksomhet
- Dersom det foreligger eierstrategi; Selskapets oppfyllelse av eierstrategien, herunder oppfyllelse av:
    5. Resultatmål
    6. Samfunnsansvar
- Oversikt over godtgjøring til selskapets ledelse
    - Styrets godtgjøring
    - Daglig leders lønn
- Kjønnsfordeling i styret og i selskapets ledelse

I tillegg skal styrets vedtatte budsjett for påfølgende år, sendes eierne minst 6 uker før eierne skal ta stilling til budsjettet i de respektive by- og kommunestyrer.

11. Evaluering

Eierstrategien bør evalueres en gang i løpet av kommunevalgperioden.